14/07/2025

Патријарх Порфирије: Вером у једног Бога јесмо једна душа, ум и срце

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана на Петровдан, 12. јула 2025. године, у цркви Светих апостола Петра и Павла у Котежу

Браћо и сестре,

Нека је срећан и Богом благословен данашњи празник. Нека су сва наша браћа и сестре, православни хришани, православни Срби, благословени благословом Божјим и освећени, опскрбљени и опремљени у срцу законом Божјим, речју Божјом, утврђени у спознаји да је Господ наш Исус Христос Алфа и Омега, Почетак и Крај, и да без Њега нико не може себи ни један педаљ додати. Нека су сви, сва наша браћа и сестре, а међу њима и ми, најмањи међу њима, утврђени у вери у Једног у Тројици Бога, Оца и Сина и Светог Духа, у вери која значи живот, у вери без које бисмо били лишени сваког знања, сваке спознаје о томе ко смо, шта смо, одакле смо и шта нам је циљ, без које бисмо били лишени Оног који је основ нашег живота, а то је Господ наш Исус Христос. Нека би Господ дао читавом нашем роду, православном, српском, да, знајући Једног у Тројици Бога, знамо да смо

међусобно браћа и сестре и да смо међусобно једном вером, вером у Једног Бога и Њим – једно, један организам, једна душа, један ум, једно срце.

Нека би Господ дао да разумемо реч апостола Павла, једног од двојице првоврховних, који нам поручује: Молимо вас, браћо, именом Господа нашега Исуса Христа, да нема међу вама раздора, да једно будете, да једно говорите (1Кор 1,10). Апостол Павле поручује једноставну истину нашег живота и постојања, а она гласи: Немојте мрзети једни друге. Немојте имати раздора међусобом, немојте бити искључиви, немојте одбацивати једни друге, немојте пресуђивати једни другима, него будите једнодушни.

Да, будите једно, али не у смислу да живите у једноумљу, јер ако је тако онда се свако лишава своје слободе, свог посебног дара, својих посебних способности. Не, дар је Божји, то је промисао Његова. Дакле, легитимно је да је свако од нас различит. Из тачке у односу на коју се постави, он види и разуме неку ствар другачије него неко ко је је на другој позицији, у другој тачки, и из друге перспективе посматра то исто. Али то што свако из своје тачке, из својих ципела, како се то каже, види феномене другачије, види догађаје другачије, показује да је смо посебни, да смо различни. Али је и позив да свако од нас кроз узрастање у врлини, у љубави, у трпељивости, у смирењу, отвори себе, своју душу и своје срце, свој ум тако да може да загрли и пригрли оног који је у другим и другачијим ципелама, на другом и другачијем месту, на другачијој позицији и другачије од мене види оно што нам је заједничко. И наравно, кад кажемо другачије, никада то није апсолутно другачије, него је једна друга страна једног те истог. Тако да ако успемо да отворимо своју душу и да загрлимо оног другог, ближњег, онда ћемо са више страна, заједнички, један те исти феномен видети и разумети, али што је још важније од свега – једно ћемо бити. Јер, иако је важно да правда буде атмосфера, амбијент и садржај нашег живота, ми знамо да је крањи циљ правда Божја.

Шта је правда Божја? Правда Божја је распеће, крст. Правда Божја за нас је Господ Исус Христос, који је не само претрпео и трпео неправду, него пристао да неправда тријуфује над Њим, али само у једном делићу, у трену историје, а онда одмах открио, потврдио и указао на пут на који смо ми позвани. Васкрсењем својим Господ је учинио љубав као почетак и крај, као смисао живота и као тријумф; љубав која подразумева да због тога што ми је стало до ближњег, због тога што ми је стало до тебе и због тога што је стало теби до мене; љубав која подразумева да смо спремни један због другог да претрпимо и ту тренутну неправду како бисмо тријумфовали у заграђају

љубави, у заграђају јединства, у чињеници да смо иако је свако посебан – једно.

И ево, браћо и сестре, најбољи могући пример јесте данашњи празник. Зашто би Црква одредила само двојицу од дванаесторице апостола као првоврховне и као посебан празник? Притом, један од те двојице није ни припадао збору Дванаесторице него је Црква одредила Петра и Павла као првоврховне апостоле, да нам буду пример својом вером и својим животом и, наравно, да буду они којима се ми молимо да се моле Богу за нас, да нам Господ опрости наше грехе, мрак који носимо у себи, прљавштину којим смо запрљани. Знамо да тога има и сигуран сам да, бар међу нама овде сабраним, нема ниједног који ће рећи ја сам бољи од овог и оног, јер нико од нас неће хтети себе да пореди са било ким који је поред нас, него ће свако од нас хтети себе да пореди са оним какав би требао да буде, са оним и онаквим каквим нас Господ хоће. Када имамо то као параметар и критеријум и када погледамо у себе, сигуран сам да ће већина од нас рећи да смо веома далеко од оног што би Господ хтео да јесмо. Дакле, апостола Петра и апостола Павла славимо данас као пример посебности, различитих дарова и различитости, као пример свакодневнице сваког од нас, јер свако од нас има посебан печат, посебан дар.

Међутим, истовремено, и то је за наш благослов, они су пример да обична свакодневница није тек само пролазна, није неважна, него да је она и шанса да узрастемо, да покоримо мало себе, да ограничимо себе, да препознамо свој недостатак и да станемо на једини могући исправан пут у нашем животу, а то је пут који је дефинисао сам Господ наш љубљени, Спаситељ наш, а пре Њега наговестио Претеча Његов, а то је пут покајања. Коме пут покајања није примарни и темељни, коме од нас то није најважније опредељење, онда ће тај бити лишен веће радости него што је има. И да ништо друго није, то је довољно, а то је, заправо крајња инстанца, то је крањи резултат.

Апостол Петар и апостол Павла су пример чврсте, снажне и јаке вера, која би се могла сместити у јеванђељску реченицу: Верујем, Господе! Помози моме неверју (Мк 9,24). Та вера је засигурно снажнија, већа и целовитија него што је вера многих међу нама, можда чвршћа и снажнија вера него што је вера било ког од нас. Али и она је само људска вера, јер док смо овде, ми смо колебиви, бори се у нама логика наша, логика овог света. И кад год надвлада у нама логика овог света, дух овог света, слаби у нама логика Божја, логика Јеванђеља. То значи да слаби и колеба се, заправо, вера наша. Али вера ове двојице апостола је била чврста, таква да је за веру апостола Петра Господ

рекао: На тој и таквој вери сазидаћу Цркву, коју неће ни врата Адова надвладати (Мт 16,18).

Ми смо у Цркви вером, браћо и сестре. А колико често, када би постојао апарат који може да мери двадесет четири сата у нашем животу, ми живимо том вером? А опет, свако од нас нека себе преиспита на том плану. Дакле, само смо вером на сигурном путу. И то не вером декларативном и вербалном, него вером која је живот, вером која значи Јеванђеље Христово, реч Његова, најпре, сваког тренутка, пред сваки поступак, пред сваку реч, мучевитим преиспитивањем себе у срцу да ли то Господ од нас хоће, да ли служи Њему, а то значи нашем спасењу. Вера значи да оно што каже Христос да буде наша мисао, наша реч и наш поступак, а не бусање у прса и тврдња да сам ја православни хришћанин и самим тим да је Господ дужан да ме почаствује свим почастима овог и оног века. То тако не иде и тако неће бити. И нико за то није крив ако не буде тако, осим свако од нас за себе. Свако има уши да чује, очи да види и свако има срце да осети и има ум да разуме. Према томе, нема изговора ни за ког од нас на свом месту, у свом врему и у свом поступку.

Апостоли Петар и Павле нам показују шта је то вера. Ко има веру, истинску, праву и дубоку веру, има и кључеве од Царства Небеског. Шта он буде рекао биће, по дару Божјем, по сили Његовој. А важније од свега јесте и пример двојице апостола за нашу свакодневницу, пример који полази управо од чињенице да су различити до те мере да се свађају око веома важних ствари, ствари које се тичу живота и ствари које се тичу вере. Тиме показују да не живе у диктаторском једноумљу, него да различито мисле али, будући да су људи вере и покајања, показују и једнодушност. Дакле, ми можемо да будемо и јесмо различити и нико не тражи једноумље, нарочито не у дому Божјем, у Цркви Христовој. Али сваког од нас циљ треба да буде да смо једнодушни, а то значи да хоћемо да будемо једно без обзира што смо другачији и различити, што другачије мислимо, говоримо и деламо. Начин да то реализујемо, опет, јесте пример двојице апостола, а то је покајање. То је да праштамо једни другима, да иштемо прштање једни од других.

Нека би Господ дао да славимо двојицу првоврховних апостола Петра и Павла и да живимо вером Христовом и Јеванђељем. Кад нам Господ буде први и најважнији и тога будемо свесни, тога се држали, све ћемо знати, и шта треба да говоримо и да чинимо. И кад нам Он буде први све ће нам бити на свом месту. Ако било шта дође на Његово место, све остало ће бити на погрешном месту. И то знајте, нико уместо вас, нико уместо тебе, нико уместо мене, не може да се избори за тај распоред на табели важности у

нашем животу.

Молитвама Светих апостола Петра и Павла, Господе, дај нам њихову љубав, њихову пламену веру, њихово покајање, дај нам да се међусобно и ми понашамо и будемо оно што су они били један за другог и дај нам да нам Ти будеш Спастељ наш сада, али и у векове векова. Амин.

Праштајте, мало сам вас, како се каже, задржао, одужио али немамо прилику да се виђамо често, тако да, нека Господ све благослови. Молите се Богу сви један за друге, молите се Богу за читав наш народ, молите се Богу и за мене, а подразумева се и за браћу свештенике и све епископе, а подразумева се да се молимо и ми за вас. Молите се Богу, како рекох, и за мене и за све епископе. Молите се Богу да и ми будемо једнодушни, да сујета, гордост и егоизам који, нажалост, спутавају као садржај свакодневнице сваког, па и нас епископе, буду савладани управо смирењем, покајањем и свешћу да је све дар Божји, да смо саздани за вечност, а не за кратке и једностане и пролазне сладости и краткотрајна уживања овог века. Живели и праштајте.

spc.rs